

Stoica, Popovici Nitu&Asociatii: Asteptările antreprenorilor au ajuns la un nivel rezonabil pentru investitori

Claudiu Vrinceanu, 22 Februarie 2011

Asteptările antreprenorilor romani sunt in prezent la un nivel rezonabil pentru ca marii investitori sa reia ori sa continue tranzactiile pe piata locala de fuziuni si achizitii (M&A), a spus Bogdan Stoica, partener in cadrul firmei de avocatura Popovici Nitu & Asociatii, intr-un interviu acordat Wall-Street.ro.

Revenire in M&A?

Slide 1

Bogdan Stoica (foto), care a fost implicat in unele dintre cele mai mari tranzactii private din ultimii cinci ani, afirma ca pretentiile antreprenorilor romani s-au ajustat semnificativ fata de perioada anilor 2007-2009. „Cred ca este o consecinta fireasca a perioadei dificile pe care o traversam, dar si a previziunilor retinute pe termen scurt privind evolutia economica in general. In acest moment, cred ca asteptările antreprenorilor sunt deja la un nivel care permite investitorilor accesul rezonabil la active si la pozitii cu mari perspective in urmatoorii 3-7 ani”, afirma avocatul.

Odata cu debutul crizei financiare, majoritatea consultantilor din M&A-ul local afirmau ca asteptările mari ale antreprenorilor romani fata de ceea ce pot oferi fondurile de investitii ori investitorii strategici reprezinta un factor care a influentat negativ piata de fuziuni si achizitii. Astfel, in ultimele luni de dupa momentul falimentului Lehman Brothers, bancherii de investitii si avocatii de business remarcau o modificare a asteptarilor vanzatorilor, pe fondul degradarii conditiilor economico-financiare, tendinta ce a continuat pana in prezent. Totusi, potrivit consultantilor, multiplii de evaluare si ajustarile au variat de la industrie la industrie, asa ca au avut loc scaderi diferite pentru fiecare segment de piata.

Bogdan Stoica, in varsta de 36 de ani, unul dintre cei mai activi avocati de anul trecut, apreciaza ca fondurile de private equity nu au pierdut deloc din apetitul pentru achizitii. Dimpotriva, investitorii financiari au fost probabil printre singurii jucatori reali din M&A care au urmarit atent piata si industriile de interes in toata aceasta perioada. Pe de alta parte, ca profesionisti reali in M&A, fondurile de investitii au asteptat si o vor face in continuare cele mai bune momente pentru a face achizitii in domeniile pe care le urmaresc, potrivit lui Bogdan Stoica. „**Fondurile de private equity vor fi cei mai importanti actori in relansarea pietei de M&A in Romania.** Din pacate insa pentru cei care vor dori sa faca exit-uri sau alte tipuri de tranzactii specifice, acestia vor trebui sa se adapteze la cerintele fondurilor de investitii, probabil cei mai exigenti analisti si evaluatori ai afacerilor ce ar putea face obiectul achizitiilor in perioada urmatoare”.

Avocatul opineaza ca trendul international conteaza foarte mult in revenirea pietei de fuziuni si achizitii, insa nu crede ca acesta va fi hotarator pentru Romania in acest an. Cel mai probabil, este de parere Bogdan Stoica, Romania va resimti acest trend ascendent insa numai partial si numai in a doua parte a acestui an si mai ales in prima parte a anului viitor. Totusi, vor fi probabil si industrii care vor avea o evolutie aparte din perspectiva M&A. „Ma gandesc in primul rand la **domeniul serviciilor medicale private si in general la domeniul farma** (productia si distributie), domenii care s-au dovedit a fi printre cele mai rezistente la criza, impulsionate de multe ori si de situatia dificila prin care trece sistemul medical de stat in aceasta perioada sau de oportunitatile oferite de situatia jucatorilor mici de pe piata. Cred ca aceste domenii vor inregistra si in cadrul acestui an o evolutie pozitiva din perspectiva tranzactiilor M&A. Ar mai fi apoi energia si domeniul IT care o sa urmeze cel mai probabil un trend de consolidare”.

In esenta, avocatul Popovici Nitu & Asociatii crede ca revenirea pietei de M&A in 2011 depinde in primul rand de stabilizarea economiei romanesti, dar si de revenirea unor perspective pozitive de dezvoltare a acesteia pe termen scurt si mediu. In consecinta, o asemenea stabilizare ar insemna indirect in primul rand o stopare a trendului descendent al rezultatelor financiare ale principalilor companii tinta de pe piata de M&A locala.

Mai mult, in conditiile in care investitorii straini, mai ales cei europeni, au o influenta decisiva asupra pietei de M&A din Romania, un alt factor foarte important este si depasirea de catre tarile europene a dificultatilor pe care inca le mai traverseaza in acest moment. „Altfel spus, **reorientarea atentiei investitorilor straini catre oportunitatile din Romania** ar urma sa se produca dupa rezolvarea problemelor din propriile jurisdicii. S-ar adauga apoi la acestea un cadru legislativ fiscal stabil si atractiv”, este de parere Bogdan Stoica.

Afla in slide-urile urmatoare cum vede avocatul Bogdan Stoica tendintele din piata imobiliara si care este bilantul Popovici Nitu & Asociatii pe anul 2010.

Falimente mai multe in imobiliare, dar nu cat asteapta piata

Slide 2

Cu privire la piata imobiliara, avocatul Bogdan Stoica remarca cum o serie de dezvoltatori imobiliari (mai experimentati) au dat deja tonul noilor proiecte, aflate in majoritate in stadiu de “asamblare a fondului imobiliar”. „S-a conturat ideea ca, spre exemplu, Bucurestiul nu ofera suficiente spatii de birouri de calitate, de unde si o tendinta clara catre proiectele premium (eco buildings). Sau, in imobiliarul comercial, s-a asumat ca “retailul de proximitate” nu este organizat si standardizat, de unde si competitia deja acerba pentru retelele de mini-maket-uri”, afirma avocatul.

Cum mediul general este inca foarte sensibil la risc, astfel de proiecte noi de dezvoltare se vor face in general in formula de parteneriat/joint-venture

intre mai multe tipuri de investitori sau chiar intre investitori si clientul final al dezvoltarii, crede avocatul. „Vor fi totodata si preluari de proiecte aflate in dificultate (acolo unde gestiunea serviciului datoriei nu mai este posibila datorita randamentelor scazute ale proiectelor operate) sau al caror concept initial de dezvoltare s-a dovedit gresit. In acest din urma caz vom vedea numeroase re-convertiri de functiuni, in principal de la proiecte de birouri la la residential sau invers”.

De asemenea, avocatul se asteapta ca numarul falimentelor din imobiliara sa creasca anul acesta comparativ cu 2010, dar nu atat cat se asteapta in general piata sau dupa cum fundamentalele economice ar indica-o. In principal, crede Bogdan Stoica, regulatorii acestei tendinte vor fi bancile finantatoare care devin, din ce in ce mai vizibil, dezvoltatori-investitori imobiliari de circumstanta.

Cat au facturat avocatii Popovici Nitu & Asociatii in M&A

Slide 3

Casa de avocatura Popovici Nitu & Asociatii **anticipeaza o crestere a incasarilor si in 2011**, dupa ce anul trecut a avut incasari de 9,1 milioane de euro, in crestere cu aproximativ 30% fata nivelul inregistrat in 2009.

Pe o piata „dominata de exit-uri si fuziuni de necesitate si de tranzactii complicate prin natura problemelor cu care se confrunta companiile tinta, ponderea M&A-ului in volumul incasarilor totale din 2010 a fost de aproximativ 17%, adica 1,54 mil. euro, similar cu procentul inregistrat in 2009.

Cat despre 2011 semnalele de inceput de an indica un 2011 asemanator cu anul anterior din perspectiva tranzactiilor. „Avem deja mandate de care ne ocupam in IT, pharma si servicii medicale, energie, constructii, real estate, retail, domenii in care prezenta noastra ca avocati specializati pe tranzactii a fost constanta in ultimii 4-5 ani. Cu unele dintre ele suntem numai la inceput in vreme ce cu altele stadiul este mai avansat”, afirma Bogdan Stoica.

El afirma ca lipsa de vizibilitate si predictibilitate cu privire la afacerile companiilor tinta a fost una dintre cele mai importante probleme aparute constant in toate tranzactiile, atat pentru vanzatori cat si pentru cumparatori. „A fost apoi insa situatia complicata a unora dintre companiile tinta in ceea ce priveste pregatirea lor pentru momentul unei tranzactii M&A – foarte multe dintre aceste companii au fost surprinse de criza in mijlocul unor proiecte de investitii aflate in derulare, fie ca faceau parte din core businessul lor fie din erau investitii colaterale”, spune Bogdan Stoica. Si, mai departe, renuntarea sau redimensionarea acestora implica de fiecare data restructurari semnificative ale companiilor tinta care trebuie tratate in contextul derularii tranzactiei de M&A.

Casa de avocatura Popovici Nitu & Asociatii, care conduce cel mai recent **clasament DealWatch** intocmit in functie de numarul de tranzactii, a fost implicata, printre altele, in preluarea de catre Advent International a LaborMed Pharma, preluarea de catre GED a Diamedix, preluarea de catre Societe Generale Asset Management a unei participatii semnificative in Medlife si asocierea cu Familia Marcu si IFC, preluarea de catre Medlife a Medis Brasov si a unui SPV pentru dezvoltarea unui spital, preluarea de catre Fresenius a mai multor centre de dializa.

De asemenea, firma de avocatura a oferit asistenta juridica in preluarea de catre o corporatie americana a unui pachet de drepturi IP de la un jucator local), in tranzactii din IT (ex: achizitia succesiva de catre grupul polonez Assec o a companiilor Fiba Software, Net Consulting si Probass si fuziunea ulterioara a acestora, achizitia de catre grupul polonez ABC Data a Scop Computers), din energie (ex: participarea ArcelorMittal in cadrul proiectului Unitatilor Nucleare 3 si 4 de la Cernavoda, preluarea de catre CEZ a participatiei minoritare a Fondului Proprietatea din CEZ Distributie, CEZ Vanzare si CEZ Servicii) si retail (ex. asistarea Auchan cu privire la programul de dezvoltare imobiliara 2010 - 2011).